

загальновідомо, є невід'ємною складовою розвитку національного господарства і в сучасному світі без позик забезпечити високі темпи економічного розвитку неможливо.

Складність розвитку ринку кредитних послуг пов'язана з тим, що цей ринок пов'язаний досить сильно з іншими компонентами ринку фінансових послуг, та розвивається в результаті впливу дуже великої кількості різних факторів. В значній мірі розвиток ринку кредитних послуг регламентується законодавством у більшості країн та центральними банками [2]. Саме такий взаємозв'язок між ринком кредитних послуг та іншими компонентами фінансової системи держави також підвищує важливість цього ринку у забезпеченні стабільності цієї системи, її ефективному функціонуванні в різні періоди економічного розвитку [1].

Таким чином важливість ринку кредитних послуг для забезпечення економічного розвитку сьогодні не викликає сумнівів. Цей ринок є невід'ємною складовою всієї системи фінансових відносин в кожній країні. Сьогодні кредитні відносини розвиваються в середовищі активного використання всіма без винятку економічними суб'єктами сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. Цифрові технології не змінюють фактично природу кредитних відносин, вона залишається такою, як і багато років тому. Проте, ці технології змінюють сам механізм взаємодії між позичальниками та кредиторами, що впливає на функціонування ринку кредитних послуг та діяльність його основних суб'єктів.

Список використаних джерел

1. Дубина М. В. Роль кредитної системи у забезпеченні фінансової безпеки держави / М. В. Дубина // Стратегія та механізми забезпечення фінансово-економічної безпеки : колективна монографія / за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. В. П. Ільчука. – Чернігів : ЧНТУ, 2017. – 350 с. (39-59).
2. Міщенко С. В. Нові тенденції в монетарній політиці і регулювання фінансових систем. Фінанси та кредит. 2010. № 40 (424). С. 23–29.
3. Мишкін Ф. Економіка грошей, банківської справи і фінансових ринків / Мишкін Фредерік. – К. : Основи, 1998. – 963 с.
4. Шишкіна О. В. Гроші та кредит: теорія і практика (у схемах і таблицях): навчальний посібник / О. В. Шишкіна, М. В. Дубина. – Чернігів : видавець Брагинець О. В., 2018. – 572 с.

Мурашковська І. А., здобувачка ступеня доктора філософії
Науковий керівник – **Дубина М. В.**, д.е.н., професор
Національний університет «Чернігівська політехніка»

РОЛЬ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У РОЗВИТКУ КРЕДИТНИХ РЕЙТИНГОВИХ АГЕНТСТВ

Сьогодні цифрові технології поступово змінюють всі аспекти нашого життя, починаючи від господарських відносин і завершуючи сферами розваг, особистого життя, обміну інформацією і т.д. Розвиток таких технологій безпосередньо пов'язаний з новими відкриттями у сфері електроніки, інформаційно-комунікаційних технологій. Очевидно, що основою цифровізації є широке поширення Інтернету, інформатизації, мобільного зв'язку та інформаційно-комп'ютерних технологій, що призводить до трансформації процесів та рішень, створення особливого цифрового економічного середовища.

Ринок фінансових послуг як і вся сфера фінансових відносин сьогодні також зазнають значних змін, які пов'язані з цифровими технологіями. Фактично трансформації піддаються всі складові такого ринку: діяльність фінансових установ, взаємодія їх з клієнтами. Особливо окреслені зміни проявляються у межах функціонування ринку кредитних послуг.

Кредитна сфера як невід'ємна складова розвитку фінансових відносин, як показує досвід розвинутих країн, зазнає змін у першу чергу, оскільки саме кредитні операції надають можливість отримувати фінансовими установами основні обсяги доходів [1; 2]. Оптимізація процесів обслуговування клієнтів у цій сфері є одним з найважливіших завдань для кредитних установ.

Розвиток кредитних відносин відбувається на основі довіри між їх учасниками, тобто позичальниками і кредиторами. Особливу роль у забезпеченні такої довіри відіграють кредитні рейтингові агентства, які активно сьогодні впроваджують сучасні цифрові технології у свою діяльність з метою підвищення якості роботи, рівня обслуговування клієнтів та, в цілому, забезпечення своєї конкурентоспроможності на висококонкурентному ринку консалтингових послуг.

Кредитні рейтингові агентства (КРА) є вже невід'ємними компонентами розвитку ринків капіталів і відіграють важливу роль у формуванні якісних, ефективних відносин між позичальниками та кредиторами [3]. Вагому роль також ці установи відіграють у забезпеченні транспарентності ринку фінансових послуг загалом та його основних учасників. Відповідно, враховуючи таку важливу роль, процеси цифровізації не могли не вплинути на роботу цих установ.

Вплив цифровізації на роботу КРА варто розглядати у двох аспектах:

- 1) цифровізація КРА, їх роботи, взаємодії між різними підрозділами;
- 2) цифровізація роботи КРА, послуг, які надають вони своїм клієнтами, взаємовідносин з ними.

У першому випадку вплив цифрових технологій на розвиток КРА є подібним до їх впливу на роботу інших фінансових та консалтингових агентств. Власники та керівники КРА намагаються, використовуючи сучасні інформаційно-комунікаційні технології, підвищити якість взаємодії між працівниками, окремими підрозділами, які можуть знаходитися в різних частинах світу. Для роботи КРА саме удосконалення такої взаємодії є важливою умовою забезпечення власної конкурентоспроможності. При цьому використовуються традиційні вже цифрові технології, а саме: штучний інтелект, хмарні технології, робота з великими базами даних і т.д.

У другому випадку використання цифрових технологій відбувається саме в основній, операційній діяльності КРА, яка полягає у присвоєнні кредитних рейтингів на основі ґрунтовного аналізу фінансового стану окремих суб'єктів підприємницької діяльності, включаючи банківські та небанківські установи. Вся робота КРА полягає у акумулюванні, аналізі економічної, фінансової інформації. Обсяги такої інформації є великими, що дозволяє проводити більш якісний аналіз фінансового стану економічних суб'єктів. Саме цифрові технології дозволяють значно оптимізувати такі процеси, підвищити правильність сформованих висновків.

Отже, роль цифрових технологій у розвитку всіх без винятку учасників ринку фінансових послуг є вагомою, а процеси трансформації їх діяльності є об'єктивними та невідворотними. Особливий вплив ці технології сьогодні здійснюють на розвиток кредитних відносин, важливу роль в яких відіграють КРА. Робота цих установ також піддається впливу зазначених технологій, які поступово трансформують їх функціонування.

Список використаних джерел

1. Дубина М. В. Кредитна інфраструктура: особливості визначення сутності категорії / М. В. Дубина, В. Ю. Прокопенко // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія „Економіка”. – 2015. – Випуск 1 (45). – Том 1. – С. 209-212.
2. Дубина М. В. Сутність та система інфраструктури кредитного ринку України / М. В. Дубина, О. В. Шишкіна // Наукові записи Інституту законодавства Верховної ради України. – 2017. – № 4. – С. 80-86.
3. Дубина М., Островська Н., Мурашківська І. Теоретичні положення функціонування рейтингових агентств на ринку кредитних послуг. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2021. № 2(26). С. 124-133.